

{ koaderno } **Laura Mintegi**

# X jauna

Asteazkenean 200 gaztek harrera “berezia” egin zioten Felipe Gonzalez presidente ohia-ri Universidad Autónoma de Madrid delako-  
an. Juan Luis Cebrian Prisa taldeko presi-  
dentearekin batera hitz egiteko asmo zuen  
“Sociedad Civil, España y Europa. El futuro  
no es lo que era” gaiaz. Baina hitzaldia bertan behera utzi  
behar izan zuten ikasleak zain zituztelako mezuak es-  
kuetan: “Ez zarete ongi etorriak: GAL, Panamako pape-  
rak, estatu kolpeak, terrorismoa, manipulazioa, zentsura,  
torturak, oligarkak”, “Eskuak kare biziz zikindurik ditu-  
zu”, “Hiltzaileak unibertsitatetik kanpora”.

Ikasleek ez zuten unibertsitatean hartu nahi Espainia-  
ko presidentea zen garaian GAL (Grupos Antiterroristas  
de Liberación) erakundea sortu, hauspotu eta babestu  
zuen politikaria.

GAL 1983an sortu zen eta, 1987an desagertu zen arte,  
28 pertsona erail zituen He-  
go eta Ipar Euskal Herrian.  
PSOEn gobernua diseina-  
tu eta Barne Ministerioak fi-  
nantzatu zuen, epaitegian  
frogatu ahal izan zen bezala.

Joan den irailaren 28an,  
hiru egun lehenagoko hau-  
teskundeetan PSE-EEK jaso-  
tako emaitza kaskarren ha-  
rira, Felipe Gonzalezek  
berak esan zuen Ser irra-  
tian: «Inoiz ez dugu izan  
hauek bezalako emaitzarik  
Euskal Herrian, egin geni-  
tuen gauzak egin arren». Ai-  
torpen kutsuko adierazpena, askoren ustez.

Felipe Gonzalez 1942an Sevillan jaio zen eta, Madrilen  
Zuzenbidea ikasten ari zela, Belgikara joan zen. Javier Or-  
tiz kazetariak 1996an idatzi zuen artikulua gogoangarri  
batean (“Felipe Gonzalez: el hombre que necesitaban”)  
deskribatzen du nolakoa zen orduan Gonzalez. «Anti-  
frankista zen baina isilpean gordea zuen. Polizia politi-  
koak ez zion ezer desegoki ikusi, finean berak Poliziari ez  
ziolako ezer desegokirik egin. Europako demokrazia eu-  
roparrak beka bat eskaini izan balio, demokristaua  
bihurtuko zen. Baina sozialdemokrazia alemaniarra  
ohartu zen beraz, eta orduan sozialista egin zen».

1962an sartu zen Juventudes Socialistas-en eta bi urte  
beranduago PSOEn. 1960ko hamarkada amaitu aurretik  
beste ikasle batzuekin batera Ameriketako Estatu Batue-  
tako Madrilgo enbaxadara joan zen bere zerbitzuak es-

kaintzera «aurre egiteko unibertsitatean mugimendu ko-  
munistari, gero eta indartsuagoa». Bisita horren testi-  
gantz jasota dago orduko delegazio diplomatikoak bere  
nagusiei bidali zien mezu erreserbatuan. Dokumentua  
publikoa da gaur egun.

Washingtonen erabaki zuen sozialista gazte haiei la-  
guntza ematea eta, bide batez, zuzendaritza sozialista za-  
harra alboratu eta ahitzen ari zen erregimen frankista-  
ren ondorengo agertokia prestatzen hastea.

1974an Gonzalez nagusitu zen PSOEn kongresuan  
Suresnes-en, iparramerikarren laguntzaz, eta 1982an  
gehiengo absolutuaz eskuratu zuen Espainiako presiden-  
tetza. 1983ko otsailean Jose Barrionuevo Barne ministro-  
ak martxan jarri zuen ZEN (Zona Especial Norte) plana  
eta urte bereko urrian GALEk bahitu, torturatu eta erail  
zituen Lasa eta Zabala. 1987ra arte, 26 pertsona gehiago  
hil zituen.

Washingtonen erabaki zuen sozialista  
gazte haiei laguntzea eta, bide batez,  
zuzendaritza sozialista zaharra alboratu  
eta ahitzen ari zen erregimen frankistaren  
ondorengo agertokia prestatzen hastea

GALEkin lotura izateagatik Barne Ministerioko kide ba-  
tzuk epaitu eta zigortu zituzten. Jose Barrionuevori eta Ra-  
fael Verari 10 urteko zigorra ezarri zieten. Kartzelara sartu  
eta hiru hilabetera kalean zeuden. Miguel Planchuelo eta  
Julian Sancristobalek 10 urteko zigorra zuten, baina 10 or-  
du eman zituzten kartzelan. Ezta egun bat ere. Ricardo  
Garcia Damborenea ere 10 orduz egon zen kartzelan, eta  
zigorra 7 urtekoa zen. Julen Elorriagari 75 urteko zigorra  
ezarri zioten, eta 19 hilabete egon zen barruan. Enrique  
Rodríguez Galindoren zigorraldia 75 urtekoa izan bazen  
ere, 4 urtera bazebilen kalean eta Zaragozan bizi da egun.

Ekintzaile horien guztien nagusia Felipe Gonzalez zen,  
X jauna ezizenaz ezagutua. X jauna ez da epaitua izan,  
inoiz ez dute zigortu. Madrilgo ikasleek, baina, badakite  
nor den Gonzalez jauna. Euskal Herrian betidanik jakin  
izan dugu. •